

VILGERTS Zvērinātu
advokātu birojs

E-pasts latvia@vilgerts.com

Telefons (+371) 67 320 000

Adrese Elizabetes iela 33
Rīga, LV-1010
Latvija

PVN LV90002632630

Mājaslapa www.vilgerts.com

PĀRZIŅA ATBILDĪBAS IEROBEŽOŠANA

saskaņā ar Vispārējo datu aizsardzības regulu

prezentācijas ZAB VILGERTS seminārā

“Datu aizsardzības reforma 2016” 2015.gada 20.oktobrī

Pārziņa atbildības ierobežošana

saskaņā ar Vispārējo datu aizsardzības regulu

Saturs

1. JAUNIE RISKI REGULĀ
 - 1.1. Lielāks naudas sods
 - 1.2. Solidāra pārziņa un operatora atbildība par datu subjektu prasījumiem
 - 1.3. Operatoru prasījumi
2. KĀ PĀRZINIM MAZINĀT ŠOS RISKUS?

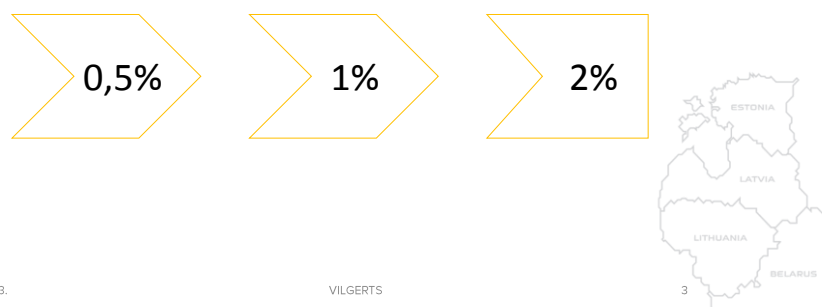
JAUNIE RISKI REGULĀ

2015.10.23.

VILGERTS

Maksimālais sods no apgrozījuma

2015.10.23.

VILGERTS

3

1.1. Lielāks naudas sods

Šobrīd maksimālais sods par pārkāpumiem personas datu apstrādē ir EUR 14'000 EUR saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu (“LAPK”). Praksē Datu valsts inspekcijas (“DVI”) lielākais piemērotais sods 2014.gadā bija EUR 2'485.

Vispārīgās datu aizsardzības regulas projekts paredz sodīt Pārziņi vai Operatoru ar naudas sodu konkrētā apmērā no to kopējā globālā apgrozījuma iepriekšējā finanšu gadā. Ar sodu līdz 0,5% var sodīt tikai Pārziņi.

SODA MAKSIMĀLAIS APMĒRS	PĀRKĀPUMA VEIDA PIEMĒRS	ATBILDĪGAIS
0,5%	Nesniedz datu subjektam informāciju	Pārziņis
	Prasa datu subjektam samaksu par informācijas sniegšanu	Pārziņis
1%	Neatbild datu subjektam vai DVI	Pārziņis vai Operators
	Neizpilda datu subjektu rīkojumus	Pārziņis vai Operators

SODA MAKSIMĀLAIS APMĒRS	PĀRKĀPUMA VEIDA PIEMĒRS	ATBILDĪGAIS
	Neslēdz Regulā prasītos līgumus ar citām apstrādē iesaistītajām personām	Pārzinis vai Operators
2%	Neievēro teknikās drošības un organizatoriskos pasākumus	Pārzinis vai Operators
	Neziņo par personas datu incidentu	Pārzinis vai Operators

Soda noteikšanā saskaņā ar Regulu DVI piemēros tos pašu principus, kurus jau šobrīd paredz LAPK, piemēram, pienākumu mīkstināt sodu, ja Operators novērsis pārkāpumu. Turklāt DVI būs jākonstatē pārkāpēja nodoms vai neuzmanība pārkāpuma konstatēšanā. DVI saglabā iespēju noteikt datu apstrādes ierobežojumus administratīvajos aktos.

Līdzīga sodu sistēma pastāv konkurences tiesībās gan Eiropas Savienībā, gan Latvijā. Tos nosaka, izvērtējot arī uzņēmuma apgrozījuma daļu, kas attiecas uz tirgu, kurā radīts kaitējums un citām soda individualizācijas pazīmēm. Turklāt konkurences uzraugi publicē detalizētas sodu politikas vadlīnijas, lai izvairītos no dažādi strukturētu un dažāda lieluma uzņēmumu sodīšanas ar vienādiem sodiem par dažādu kaitējumu radījušiem pārkāpumiem. Šobrīd Eiropas Savienības institūcijas nav precizējušas vai un cik tālu tās plāno ieviest konkurences tiesībām līdzīgus sodus par personas datu apstrādes pārkāpumiem.

Operators atbild par kaitējumu datu subjektam,
ja pārkāpj:

1. Operatora individuālos pienākumus vai
2. Pārziņa norādes.

2015.10.23.

VILGERTS

4

1.2. Solidāra atbildība par datu subjektu prasījumiem

Šobrīd jebkura persona var prasīt kaitējuma vai zaudējumu atlīdzību par Fizisko personu datu aizsardzības likuma ("FPDAL") pārkāpumu no jebkura pārkāpēja. Latvijā nav tiesu prakses šajā jautājumā. Regula paskaidro datu subjektiem kā celt kaitējuma atlīdzības prasības un noteiks Operatora pienākumu atlīdzināt kaitējumu konkrētos gadījumos.

Datu subjekts var prasīt atlīdzināt jebkādu kaitējumu, ieskaitot tiesiskas apstrādes ietvaros radīto. Turklāt prasību varēs celt datu subjektu biedrības. Šādu prasību datu subjekts varēs celt pret Pārziņi, parasti par Regulas prasībām neatbilstošu personas datu apstrādi. Savukārt Operators atbildēs par šādu prasību tikai tad, ja tas (i) pārkāps Regulā norādītos Operatora ekskluzīvos pienākumus vai (ii) Pārziņa norādes. Regulas projekts par Operatora ekskluzīvajiem pienākumiem nosaka datu plūsmas reģistrēšanu un Eiropas Parlamenta piedāvāto integrēto privātumu un privātumu pēc noklusējuma (*privacy by design & default*).

Pārzinis un Operators atbild solidāri

2015.10.23.

VILGERTS

Tomēr datu subjektam nav precīzi jāidentificē, kurš – Pārzinis vai Operators, atbild par konkrēto kaitējumu. Saskaņā ar Regulu un Civillikumu Pārzinis un Operators visdrīzāk par datu subjektiem radīto kaitējumu atbildēs solidāri. Tādēļ datu subjekts varēs vērsties pret abiem vai vienu no viņiem.

Regula piešķir datu subjektam tiesības celt prasību savā mītnes valstī vai Pārziņa, vai Operatora reģistrācijas valstī. Regulas projekts šobrīd neparedz lietā piemērojamo likumu, bet, mūsuprāt, tas būs prasības izskatīšanas vietas likums.

Pārziņi un/vai Operatora atbildība neiestāsies, ja nepastāvēs nekāda cēloņsakarība starp aizskārumu un Pārziņa vai Operatora darbībām. Šādi gadījumi ir, piemēram, nepārvarama vara vai datu subjekta darbības, pazaudējot datus.

Operatora prasījumi pret Pārzini

2015.10.23.

VILGERTS

1.3. Operatoru prasījumi

- 1.3.1. Regresa prasījums pret Pārzini datu subjekta prasījuma dēļ
- 1.3.2. Regresa prasījums par sodu
- 1.3.3. DVI uzraudzības izmaksas

KĀ PĀRZINIM MAZINĀT RISKUS?

2015.10.23.

VILGERTS

7

Līgums ar Operatoru un/vai Līdzpārzini

2015.10.23.

VILGERTS

2. PIELĀGOŠANĀS REGULAS PRASĪBĀM

2.1. Pirms līguma slēgšanas, Pārzinis pārliecinās par Operatora atbilstību Regulai. Ja Operators ir pievienojies kādai no Regulā vispārīgi paredzētajām (i) sertifikācijas sistēmām vai (ii) uzvedības kodeksiem, tad Pārzinim pietiek pārliecināties par šīs sistēmas vai kodeksa atbilstību Regulai. To visdrīzāk apliecinās atbilstošās dalībvalsts datu valsts inspekcija.

2.2. Pārzinis slēdz līgumu ar Operatoriem. Tajā obligāti nosaka:

- 2.2.1. Operatora pilnvaru apjomu;
- 2.2.2. Operatora pienākumu palīdzēt Pārzinim ievērot personas datu aizsardzības principus;
- 2.2.3. Operatora pienākumus pret datu subjektu;
- 2.2.4. Pārziņa tiesības revidēt Operatoru par šo pienākumu izpildi;
- 2.2.5. Pienākumu ziņot par apstrādāto personas datu noplūdi.

2.3. Iesakām Pārziņa un Operatora līgumā noteikt:

- 2.3.1. Atbildības jomas attiecībā pret datu subjektu;
- 2.3.2. Regresa prasījumu ierobežojumus, piemēram, veidus, summas, apdrošināšanas lomu;
- 2.3.3. Pienākumu sadalījumu par datu subjektu informēšanu, ciktāl tas nodrošina datu subjektu tiesību īstenošanu.

2.4. Pārzinis slēdz līgumu ar Līdzpārzini. Tajā obligāti nosaka gan iepriekš minētos punktus kā līgumā ar Operatoru, kā arī:

2.4.1. Precīzi norāda pienākumus pret datu subjektiem;

2.4.2. Precīzi sadala pienākumus par pārkāpumu paziņošanu;

2.4.3. Veidu kas un kā informē datu subjektus par šo sadalījumu.

NB! Regula dod tiesības dalībvalstīm papildināt obligātās prasības gan Operatoru, gan Pārziņu līgumu saturam nacionālajos likumos.

Spēkā esošo līgumu revīzija

2015.10.23.

VILGERTS

9

No Regulas pieņemšanas dienai līdz tās spēkā stāšanās brīdim iesakām Jums pārskatīt jau noslēgtos līgumus ar Pārziņiem un Operatoriem. Iesakām pārbaudīt, vai šajos līgumos ieviesti noteikumi normatīvo aktu izmaiņu gadījumā, izmaksu sadalījumu par šo izmaiņu ieviešanu u.c. Ja šādu punktu nav, iesakām Jums jau savlaicīgi vienoties par jaunu līgumu tekstu, lai tie var stāties spēkā Regulas spēkā stāšanās dienā. Regula neparedzēs pārejas noteikumus vai citas iespējas turpināt jau noslēgto līgumu darbību pēc Regulas spēkā stāšanās dienas.

Papildus iesakām sekot likumdevēja iniciatīvām Regulas ieviešanai Latvijas normatīvajos aktos.

Zvērinātu advokātu birojs VILGERTS

Mēs esam viens no vadošajiem reģionālajiem advokātu birojiem. Mūsu biroji ir Latvijā, Igaunijā, Lietuvā un Baltkrievijā. Mēs palīdzam vietējiem un starptautiskiem klientiem vienkāršās un ļoti sarežģītās lietās. Klientu lietas uztveram personīgi un piedāvājam efektīvus risinājumus mērķa sasniegšanai.

Mēs esam vairāk kā 20 juristi ar spēcīgu akadēmisko izglītību un izpratni par komercdarbību. VILGERTS birojs Rīgā, Latvijā, kas izveidots 2008.gadā, ir mūsu advokātu biroja aizsākšanās vieta. Mūsu birojs Latvijā ieņem vadošu lomu lielākajā daļā biznesa tiesību nozaru.

Datu aizsardzības prakses grupa

Katrīne Pļaviņa
Advokāte
Mob.tel. +371 26 164 110
katrine.plavina@vilgerts.com

Laura Grava
Jurista palīdzē
Mob.tel. +371 26 212 666
laura.grava@vilgerts.com

Ineta Krodere
Partnere, zvērināta advokāte
Mob.tel. +371 29 223 774
ineta.krodere@vilgerts.com

Seko jiet jaunumiem Twitter kontā @VILGERTS_dati!

Kontak tinformācija

Latvija:	Elizabetes iela 33, LV-1010, Rīga	latvia@vilgerts.com
Lietuva:	Vilniaus g. 31, LT-01402, Viļņa	lithuania@vilgerts.com
Igaunija:	Tõnismägi 3A, 10119, Tallina	estonia@vilgerts.com
Baltkrievija:	Тімірызэва 72, 6.стэвс, 220035, Мінска	belarus@vilgerts.com